

สภาพและแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ State and Guidelines Teacher Development of Curriculum and Learning Management in Private Schools under Buriram Provincial Education office

ตุลยา ธีรวิโรจน์¹
กิติวัชร ถ้วยงาม²
เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและระดับชั้นที่สอน และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 254 คนได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามระดับชั้นที่สอน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้พบว่า 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ควรปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2) ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ควรศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนจัดชุมนุมทางวิชาการได้หลากหลาย นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ควรให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่เหมาะสมได้สื่อที่หลากหลาย 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพและหลากหลายตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้

คำสำคัญ: การพัฒนาครู , บริหารหลักสูตร , การจัดการเรียนรู้

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ABSTRACT

This study aimed to study the state of teacher development in curriculum administration and learning management in private schools. Under the Office of Buriram Province To compare teachers' opinions about teacher development in curriculum management and learning management. Classified by work experience and grade level taught And to study the guidelines for teacher development in curriculum management and learning management The research is divided into 2 phases: Phase 1 studies and comparing the state of teacher development in curriculum administration and learning management. The sample consisted of 254 teachers, selected by stratified random sampling. The tools used were questionnaires. Statistics used were percentage, average, standard deviation. And test the hypothesis by using the t-test And one-way analysis of variance. Phase 2 development guidelines for curriculum administration and learning management By interviewing 5 experts using specific selection methods The tools used were interview forms, data analysis by content analysis.

The findings were as follows

1. The state of teacher development in curriculum administration and learning management in private schools under the Office of Buriram Provincial Education were at a high level. The aspect with the highest mean was In measurement and evaluation of learning And the aspect with the lowest mean is In the use and development of innovative media technology for learning management

2. Teachers' opinions on the state of teacher development in curriculum management and learning management in private schools Under the Office of Buriram Province Classified by work experience Overall is no different. When considered in each aspect, it was found that the measurement and evaluation of learning Significantly different at .05, while other aspects were not different and Classified by teaching grade Overall is no different. When considering each aspect, it was found that no difference

3. Opinions from interviews with experts about teacher development guidelines in curriculum management and organization Learning found that 1) in the course construction and development Should adapt the course curriculum to the learner's context and can be put into practice. 2) Knowledge, ability in learning design Should study and analyze individual learners in order to use the information in the learning management plan. 3) Learning management that is student-centered There should be a survey of student needs. Organize various academic gatherings Students join the activity with fun. 4) The use and development of media, technological innovation for learning management. Teachers of each subject should share a plan for procurement and production of media as appropriate. 5) Various media for measurement and evaluation of learning should be used to measure and evaluate quality and diverse tools. According to indicators to achieve learning standards

Keywords: Teacher Development , Curriculum, Learning Management

บทนำ

การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรมในการดำรงชีวิต มีคุณภาพและการจัดการศึกษาต้องเป็นนโยบายที่เป็นเอกภาพแต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรคณะกรรมการต้องจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาความเป็นไทยเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและยังต้องจัดทำให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ในการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพของตนการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาและการจัดการระบบที่ดีมีคุณภาพในทุกๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554: 4)

การพัฒนาบุคลากรถือเป็นปัจจัยหนึ่งของหน่วยงาน เพราะคนเป็นตัวการสำคัญ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หากหน่วยงานใดได้คนดีมีความสามารถและมีความจงรักภักดีต่อหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ก็จะบังเกิดผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่จะให้คนในหน่วยงานนั้น เป็นคนดีคนเก่งและมีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ หน่วยงานหรือองค์กรต้องมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (สมเกียรติ พ่วงรอด, 2554: 126)

การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้แน่ใจว่าครูมีการเรียนรู้และพัฒนาปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพราะการสอนที่ดีไม่ได้เกิดขึ้นได้ด้วยความบังเอิญ และสถาบันผลิตครูไม่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทุกแง่มุมที่กว้างขวางสำหรับบัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพครู เมื่อนักศึกษาครูสำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพครู และได้บรรจุเข้าทำงาน ครูบรรจุใหม่ใช้เวลานานนับปีกว่าจะมีทักษะที่ต้องการในการทำตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้แต่ครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนแล้วก็ต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ หากครูไม่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นครูที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้นักเรียนขาดโอกาสการเรียนรู้ที่เต็มศักยภาพ และเรียนรู้ด้วยความเบื่อหน่าย (Mizell, 2010: 22)

การปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ อำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทนอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการ สถานศึกษาเอกชนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีบทบาท หน้าที่ให้การศึกษามีคุณภาพและมีมาตรฐานแก่ประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560: 14)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์เป็นหน่วยงานที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 19/2560 สั่ง ณ วันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการคำสั่งฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้มีหน่วยงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดซึ่งรวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนดังนั้นผลจากคำสั่งดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียนเอกชนซึ่งเดิมนั้นอยู่ในการดูแลรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้เปลี่ยนสังกัดมาเป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดโดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์นั้นดูแลรับผิดชอบโรงเรียนเอกชนในสังกัดทั้งสิ้น 36 โรงเรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์, 2561 : 19)

ประกอบกับในปีงบประมาณ 2562 ที่ผ่านมา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการดำเนินงานในการตรวจติดตามการดำเนินการสถานศึกษาเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ผลการทดสอบให้โรงเรียนสามารถนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-Net) จะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ระดับชั้นประถมศึกษา มีผลการทดสอบเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศร้อยละ 6.95 ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีผลการทดสอบเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศร้อยละ 0.91 ซึ่งให้เห็นว่าระดับช่วงชั้นที่สอนนั้นมีผลต่อคะแนนทดสอบทางการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้ตระหนักเห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีแนวทางการดำเนินงานโดยได้

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้ทำการสำรวจปัญหาที่พบคือ ครูขาดการทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เลือกวิธีสอนไม่เหมาะสมกับบทเรียน ขาดความรู้ในการที่จะนำเสนอวัตกรรมการใช้ในการวัดผลและประเมินผล พบว่า โรงเรียนเอกชนมีความต้องการและความจำเป็นที่จะได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ในการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเอกชนในด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู 5 ด้าน คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ (กลุ่มงานวัดและประเมินผลสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์, 2562: 2-3)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไปและบุคลากรของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ตระหนักเห็นความสำคัญในปัญหาดังกล่าวจึงสนใจศึกษาการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาทักษะดังกล่าว ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติให้บรรลุเป้าหมายทุกประการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับชั้นที่สอน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
3. ครูที่สอนระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาคูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 714 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-610; อ่างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555: 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 254 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามระดับชั้นที่สอน

ระยะที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการรวบรวมกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน 10 ปีขึ้นไป และเป็นโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทั่วไป

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

1.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.2 5-10 ปี

1.3 10 ปีขึ้นไป

2. ระดับชั้นที่สอน

2.1 ประถมศึกษา

2.2 มัธยมศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

2. ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยได้รับคำปรึกษาจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือมีค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลปรากฏว่าข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูจำนวน 30 คนในโรงเรียนตุลยาธร แบบสอบถาม จำนวน 43 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.975

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนด กรณีมีแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเอง สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนมาได้ 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยวิเคราะห์การทดสอบด้วยค่า t (t -test แบบ Independent Samples Test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ระยะที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปมาน (Inductive Method)
2. นำข้อมูลมาเรียบเรียงในรูปของข้อความโดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping)
3. ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล โดยการอธิบายความ (Explanation) และตีความหมายข้อมูลที่ได้ (Interpretation)
4. นำเสนอเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

1. การศึกษาสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับชั้นที่สอน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ระยะที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาคู่มือด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1.1 โรงเรียนของท่านมีการนำผลการประเมินผลมาปรับปรุงการสร้างและพัฒนาหลักสูตรอย่างไร
แนวทางการพัฒนา

1.1.1 ปรับประยุกต์หลักสูตรรายวิชา กิจกรรม หรือโครงการ และหน่วยการเรียนรู้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน ท้องถิ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.1.2 จัดทำและพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบโดยมีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชาหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

1.2 โรงเรียนของท่านมีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนอย่างไร

แนวทางการพัฒนา

1.2.1 มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลทุกระดับชั้นมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามี การพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ บริบทของผู้เรียน

1.2.2 แผนการสอนของครูผู้สอนมีการปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลการเรียนของนักเรียนเป็นองค์ประกอบ ข้อมูลผลการเรียนในภาพรวมถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

2.1 โรงเรียนของท่านเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างไร

แนวทางการพัฒนา

2.1.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ข้อมูลที่มีลักษณะช่วยให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็น ลักษณะพิเศษที่ครูจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุป เป็นผลของการ เรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกัน เป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

2.1.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลองและการอภิปรายโดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้สร้างความรู้เองโดยตรง เพียงแต่ครูต้องรู้จักการใช้คำถามที่ช่วยและ เชื่อมโยงความคิด ประกอบกับการได้มีโอกาสทำการทดลอง เป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มี การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.2 โรงเรียนของท่านมีการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างและธรรมชาติ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างไร

แนวทางการพัฒนา

2.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท่า ทายความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนที่มีภูมิหลัง สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด รูปแบบการเรียนรู้ ความสนใจ และความต้องการที่แตกต่างกันและจัดการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน ลักษณะของผู้เรียน และสนองความต้องการของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ดี มีพัฒนาการที่เป็นไปตามความสามารถและเต็มศักยภาพของแต่ละคน

2.2.2 ให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญออกมาอย่าง สมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับใช้ในการวางแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อีกและนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 โรงเรียนของท่านมีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างไร

แนวทางการพัฒนา

3.1.1 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3.1.2 จัดทำกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีวิทยากร ให้ความรู้ในเรื่องนั้นๆ อย่าง น้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน

3.2 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพหรือไม่ อย่างไร

แนวทางการพัฒนา

3.2.1 มีการสำรวจความสนใจ ความถนัด ความต้องการของนักเรียนจัดชุมนุมทางวิชาการได้ หลากหลาย สอดคล้องกับผลการสำรวจ กิจกรรมแต่ละชุมนุมนำเสนอสนใจที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญนักเรียนร่วมกิจกรรม ด้วยความสนุกสนาน มีผลงานปรากฏชัดเจน

3.2.2 มีการจัดมุม /แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภายในและหรือนอกห้องเรียนหลากหลายรูปแบบ และวิธีการใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีแหล่งให้นักเรียนเผยแพร่ความรู้และผลงานของตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการ

4. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้

4.1 โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชนอย่างไร
แนวทางการพัฒนา

4.1.1 ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่ต้องการใช้โดยชักชวน ผู้รู้ในท้องถิ่น หรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสมได้สื่อที่หลากหลาย สื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียน เรียนรู้ได้เร็ว

4.1.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการจัดหา และผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา กับครูผู้สอนรวมทั้งผู้ปกครองหรือชุมชน โดยเฉพาะสื่อที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น มีการใช้และพัฒนา สื่อในการจัดการเรียนการสอน มีระบบการบริการ การใช้และบำรุงรักษาสื่อ รวมทั้งมีการขยายผลการใช้สื่อที่มี คุณภาพ และเผยแพร่แก่ผู้สนใจ

4.2 โรงเรียนของท่านมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเพื่อนำผลมาปรับปรุง พัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างไร
แนวทางการพัฒนา

4.2.1 ครูผู้สอนทุกคนมีการผลิตสื่อนวัตกรรมและฝ่ายวิชาการมีการนิเทศติดตามและประเมินผล การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของครูผู้สอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง นำผลมาปรับปรุงและพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้สถานศึกษามีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่าง คุ่มค่า

4.2.2 ประเมินผลโดยการให้นักเรียนประเมินครูผู้สอนในการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียน การสอน เพราะผู้ที่ประเมินผลได้ชัดเจนที่สุดคือผู้เรียน หากครูผู้สอนท่านใดได้คะแนนจากการประเมินน้อย ทำ การสอบถามถึงเหตุผลของการใช้สื่อนวัตกรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.1 โรงเรียนของท่านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องอย่างไร
แนวทางการพัฒนา

5.1.1 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เน้นคำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า วัดและประเมินผล ครอบคลุมตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5.1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้ด้วยความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือภาระงานการปฏิบัติในลักษณะผลผลิตหรือผลงาน กำหนด เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริง ต้องใช้เทคนิคหลากหลาย ได้แก่ การสังเกต การ สัมภาษณ์ การรายงานตนเอง บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบปฏิบัติจริง และใช้แฟ้มผลงาน

5.2 โรงเรียนของท่านเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างเหมาะสมได้อย่างไร
แนวทางการพัฒนา

5.2.1 มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยผู้เรียนต้อง ได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์การวัดให้ชัดเจน ทำการวัดให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เลือกเครื่องมือ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ มีความยุติธรรมในการวัด แปลผลอย่างถูกต้อง และ นำผลที่วัดได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อประกอบการจัดกิจกรรม ขาดประสบการณ์ในการใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษา ไม่เข้าใจและรู้จักวิธีการใช้นวัตกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น ขาดความชำนาญในการใช้นวัตกรรม ขาดความต่อเนื่องในการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ขาดวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่จะพัฒนาสื่อนวัตกรรม การจัดหา การใช้ การดูแลรักษาและขาดงบจัดหาสื่อทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จอย ทองกลมศรี (2560: 86-87) ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู พบว่า ครูต้องการให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความเข้าใจและสนใจ มีการจัดประชุมการจัดทำนวัตกรรมทางการศึกษา โดยให้ครูและเพื่อนครูมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการใช้นวัตกรรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่กำลังทำนวัตกรรม ส่งเสริมให้ครูมีการเลือกใช้และผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนทุกปีมีการแลกเปลี่ยนวิธีการและผลการใช้นวัตกรรมซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการพัฒนานวัตกรรมและการวิจัยยังส่งผลให้เกิด การเรียนรู้พัฒนาตนเอง ทั้งต่อตัวครูและบุคลากรผู้ผลิต และต่อผู้เรียนที่ได้รับผลจากการใช้นวัตกรรม

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลับเบอร์ส (Lubbers, 2014: 87) ที่ได้ศึกษาเอกสารต่างๆ และรวบรวมมาในประเด็นข้อเสนอแนะให้มีแนวทางในการสนับสนุนนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับครูในด้านหลักสูตรที่เป็นดิจิทัลและการสนับสนุนด้านห้องสมุดสาธารณะและฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ครูทุกคนจะได้รับนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนให้มีบริการสื่อประสมพิเศษที่ให้บริการความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล ตลอดจนมีการดูแลและสอนบุคลากรหรือพี่เลี้ยงในการทำงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรมเหล่านี้แก่ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเลือก และประเมินนวัตกรรมที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการผู้เรียน สอดคล้องตามเนื้อหาที่เรียนสูงสุดหรือพี่เลี้ยงในการทำงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุนนวัตกรรมเหล่านี้แก่ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเลือก และประเมินนวัตกรรมที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการผู้เรียน สอดคล้องตามเนื้อหาที่เรียนสูงสุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดภารกิจในการบริหารการวัด และประเมินผลเป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีการจัดอบรมสัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2555: 144) ได้ทำการศึกษากิจการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐมมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นเครื่องมือผลักดันหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเสริมประสิทธิภาพการบริหาร จึงมีการดำเนินการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในด้านต่าง ๆ มีการจัดทำระเบียบและคู่มือการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติงานวัดและประเมินผลปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และผลจากการวิจัย พบว่า บุคลากรปฏิบัติหน้าที่วัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาส่วน

ใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดีจึงมีการวางแผน จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินและดำเนินงานวัดและประเมินผลการศึกษา ตามแผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนารักษ์ ปานแก้ว (2557: 70) ได้ทำการศึกษาสภาพการพัฒนาครูด้านการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ภาพรวมของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้านกระบวนการขั้นตอนการดำเนินการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยพบว่าในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์การสอน1-3 ปี มีสภาพการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง แตกต่างจากครู ที่มีประสบการณ์การสอน 6-9ปี และครูที่มีประสบการณ์การสอน 10ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่าไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเตรียมเครื่องมือในการวัดและประเมินผลหรือยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการวิธีการขั้นตอนและเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เครื่องมือวัดผลไม่ครบประเมินแบบทดสอบอย่างเดียวแต่ควรใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะวัด เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ด้วยความเต็มใจ มีความสุขและเห็นความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีการวัดผลประเมินผลให้ครบถ้วนทุกด้านตามศักยภาพและความสามารถของผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับชั้นที่สอน โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษา มีมากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษา และอัตราการลาออกของครูโรงเรียนเอกชนมีอยู่ตลอด เพราะรัฐบาลเปิดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุครูผู้ช่วย ครูโรงเรียนเอกชนไปสมัครสอบทำให้ขาดครูสอนส่งผลให้โรงเรียนเอกชนไม่สามารถหาครูมาทดแทนได้ทัน ดังนั้นครูที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา จึงสอนได้ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาและระดับชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพล นามเชียงใต้ (2552: 74) ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ครูผู้สอนที่มีวุฒิปริญญาตรี/ สูงกว่าปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันสอนระดับชั้นต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครูในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ส่วนใหญ่สอนไม่ตรงตามสาขาวิชาเอกจึงขาดทักษะในด้านการสอน ด้านการใช้สื่อ และด้านการวัดผลและการประเมินผล

4. แนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า

4.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ควรปรับปรุงยุคหลักสูตรรายวิชา กิจกรรม โครงการ และหน่วยการเรียนรู้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน ท้องถิ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพราะแต่ละสถานศึกษามีบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler, 1949: 19) คือ การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาสังคม ศึกษาผู้เรียน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษา ขึ้นต่อมาทำการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ อันเป็นสิ่งที่จะทำให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นสุดท้ายคือการประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นนั้นบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้เพียงใด

4.2 ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ควรศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนที่มีภูมิหลัง สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด รูปแบบการเรียนรู้ ความสนใจ และความต้องการที่แตกต่างกันและจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน ลักษณะของผู้เรียน และสนองความต้องการของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีพัฒนาการที่เป็นไปตามความสามารถและเต็มศักยภาพของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับวิกกินส์ (Wiggins, 2005: 15) ได้ออกแบบการเรียนรู้ไว้ว่า ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้เน้นการกำหนดการออกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์

ริเริ่มเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ จัดทำสาระการจัดการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชาอย่างเป็นระบบโดยบูรณาการสอดคล้องเชื่อมโยงกัน และมีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และปรับใช้ตามสถานการณ์ อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง

4.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการสำรวจความสนใจความถนัด ความต้องการของนักเรียนจัดชุมนุมทางวิชาการได้หลากหลาย สอดคล้องกับผลการสำรวจ กิจกรรมแต่ละชุมนุมน่าสนใจ มีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญ นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานมีผลงานปรากฏชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2558: 56) เสนอหลักสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ สำรวจความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างและค้นพบองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ ในสภาพความเป็นจริง เรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเอง รู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดได้อย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา เน้นการประเมินตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง เน้นความร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเน้นรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นแบบกลุ่มหรือรายบุคคล

4.4 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ควรให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่ต้องการใช้โดยชักชวนผู้รู้ในท้องถิ่น หรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสมได้สื่อที่หลากหลาย สื่อทุกชิ้นช่วยให้ นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว สอดคล้องกับ บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุวรรณ นาฏ (2551: 21) กล่าวไว้ว่า การจัดทำสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาตามความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการสืบค้นข้อมูลที่ใช่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ในการใช้สื่อ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน

4.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 10) การออกแบบการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ต้องให้ความสำคัญกับการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ การใช้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายควบคู่กันเพื่อให้เกิด การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เชิงนโยบายจากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยขอเสนอกลยุทธ์ในการดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ควรมีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

2. ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ควรมีการประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง

3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน

4. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการรู้มาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

เชิงปฏิบัติการ การนำนโยบายหรือกลยุทธ์ในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดบุรีรัมย์ ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์จากผลการวิจัย ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์

3. แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยรวบรวมจากผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถกำหนดเป็นมาตรการเพื่อบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและกำหนดประเด็นตัวแปรที่ศึกษาเพิ่มเติม

2. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชน

เอกสารอ้างอิง

จอย ทองกลมศรี. (2560, กรกฎาคม - ธันวาคม). แนวทางการจัดการนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.*, 10(2): 84.

ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). *การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุวรรณ นาฎ. (2551). *การใช้สื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา ศษ.ม. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์: กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

รัตนภรณ์ ปานแก้ว. (2557). *สภาพการพัฒนาครูด้านวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สมเกียรติ พ่วงรอด. (2554). *การบริหารงานบุคคล*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2558). *ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติ ศาสตร์ และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์ (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิรัตน์ เอ็ดดุกะชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. (2561). ข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาเอกชนจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2561. บุรีรัมย์ :กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- อำพล นามเชียงใหม่. (2552). *ความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- Lubbers, C. (2014). *Supporting innovation in education*. Public Libraries, 53(3), 36-41.
- Mizell, H. (2010). Effects of teachers' mathematical knowledge for teaching on student achievement. *American Educational Research Journal*, 42(2),371-406.
- Tyler, R.W. (1949). *Basic principle of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Wiggins, G. (2005). *Understanding by Design*. Canada : Association for Supervision and Curriculum Development.